

چکیده

هدف در این پژوهش قضا‌زدایی در اختلافات خانوادگی؛ ضرورت و سازکارها است همان گونه که در آیه شریفه ۳۵ سوره نساء استنباط می‌شود همه مسائل را به قاضی و دادگاه نکشانید، خودتان درون فامیل حل کنید(اشاره به قضا‌زدایی است)؛ قضا‌زدایی، راهکاری فنی برای کاستن از تراکم دعاوی در مراجع رسمی دادگستری است و بدیهی است قضا‌زدایی مطلق در مفهوم تعطیل نهاد دادرسی و دادگستری و حذف وظیفه‌ی اساسی قضاوت در مفهوم خاص آن، در زمره‌ی وظایف حکومت است. نتایج پژوهش نشان داد که مقوله قضا‌زدایی به این معناست که اشخاص در اختلافات خانوادگی مکلف باشند قبل از مراجعه به دادگستری به مرجع میانجی‌گیری، شورای حل اختلاف، داوری و سازش که بسا در احقاق حق سریع‌تر، آسان‌تر، ارزان‌تر و نتیجتاً عادلانه‌تر عمل نمایند، مراجعه کنند و سپس در صورت عدم سازش آن مرجع (در فصل و ختم کامل آن موضوع) به حکم ضرورت و با عنایت به مرجع عام و رسمی بودن دادگستری به محاکم قضایی تظلم خواهی نمایند.

واژگان کلیدی: قضا‌زدایی، اختلافات خانوادگی، داوری. سازش، میانجی‌گری